

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Fel évre . . . . . 2 frt 50 kr.
 Negyed évre . . . . . 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
 Hirdetések Stark Nándor könyvkereskedésében is felvételnek.

Bermentetlen levelek csak ismert kezek-től fogadtatnak el.

Nyilttér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:

vasárnap, kedden és pénteken reggel.
 Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:

Stark Nándor és Dezse Sándor könyvkereskedésében.
 Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Szentés, 1890. október 17.

A tisztujtó értekezlet után, mintegy befejezettnek tekinthetnénk a választási küzdelmet s nyugodtan, megelégedéssel nézhetnénk a tisztujtó közgyűlés elé, ha nem zavarná városunk képviselő-testületének akaratát az új és régi statutum közt fenforgó differentia.

Mint már jeleztük, a miniszter rendelete értelmében a tisztujítás megtartandó a régi statutum alapján. S ebben semmi nehézség, semmi akadály és semmi hátrány nem volna Szentés város közönségére nézve, ha e városnak akarata és érdeke Csongrádvármegye első tisztviselője által kellő jóakarattal és tiszteletben részeltetnék. Azonban Stammer alispán részéről Szentés városa, ha csak az alispán érdeke is úgy nem hozta magával, jóakarattal és igazi támogatást nem tapasztalt soha.

Szentés városának ma uralkodó közhangulatával szemben, kiáltólag tűnt ki az alispán ellenszenvé már a képviselő választásnál. Hogy miben? — ezt váltig elmondtuk akkor és felesleges ennek megismételgetése. Kiténtette magát Szentés városa elleni gyűlöletében az ujon alkotott szabályrendelettel is; — elmúlt fél esztendeje, hogy ez a szabályrendelet megalkottatott, s bár tudta, hogy törvénytelen a tisztujításnak elhuzása; de azért nem volt azon, hogy egy rendkívüli megyei közgyűlés összehívásával, — mi a vármegyének egyetlen fillérébe se kerül, — elősegítette volna a statutum jóváhagyását s így lehetővé tette volna, hogy a tisztujítás a törvényes határidő korlátai között megtartható legyen.

Az új és a régi statum között fenforgó differentiókból eredhető kalamitások címén halasztotta el annak idején az alispán, — egyenesen a mi támadásunk folytán — a tisztujítást. Ő maga mondta, hogy abból beláthatlan zavarok támadhatnak, ha a régi statutum alapján kell a választást megejteni, annak dacára nem igyekezett rajta, sőt akadályozta, hogy az új statutum jóváhagyása gyorsan keresztülmelessen, s magatartását az ő nevében írott megyei hivatalos organumban Szentés városa ellen intézett azon váddal fedezi, hogy Szentés városa nem terjesztette be kellő időben a statutumot, s így a megye azt kellő időben nem hagyhatta jóvá.

Ezen védekezés és egyszersmind vád azonban csak az adminisztrációban teljesen járatlan elemek szemében szolgálhat porhintésül; mert mindenki tudja, hogy egy statutumot sokkal nagyobb munka megalkotni, mint a kész munkát átolvasni s az esetleg talált hibát észrevételezni. S azt hisszük, hogy ha már nagy teherviseléssel fenntartjuk azt a vármegyei hatóságot, akkor az előtt az, hogy Szentés városa egy bevégzett statutum alap-

ján kellő időben vihesse keresztül a tisztujítást, birhat annyi fontossággal, hogy ha semmi más ügy nem volna, egyenesen ezért, vagyis a statutum letárgyalására egy rendkívüli megyei közgyűlés hívassék egybe. — Oly vármegyében, mely lelkén hordja egy nagy város adminisztratív érdekeit, ez el nem maradhatott volna. Nálunk elmaradt; mert hiszen Stammer alispánnak nem az volt a célja, hogy a tisztujítás kellő időben Szentés város akaratának és adminisztratív érdekeinek megfelelőleg hajtassék keresztül, hanem az, hogy Szentés városának kellemetlenség okoztassék s a tisztujítás zavart állapotokat teremtsen, melynek következményeiért azután viselje a felelősséget és a kárt Szentés város közönsége.

Ez volt a célja, és az, hogy az általa hajszolt fegyelmi vizsgálatok a tisztujítás előtt keresztülhajtassanak s ezzel az alispán ur által gyűlölt Szentés város fejének és a tisztikar egy részének nimbusa megtépessék.

Ez volt a cél, ezért nem lehetett városunk statutumát eddig jóváhagyni, s így lett Szentés városa egy váratlanul jött belügyminiszteri rendelet következtében kitéve annak, hogy a tisztujítás a régi statutum alapján hajtassék keresztül. S így jutottunk oda, hogy most a felett kell laviroznunk, hogy a város által eltörölt csendbiztosi és mérnöksegédi állás, melyek számára az új statutumban semmi funkció nincs fenntartva, betöltessék-e, vagy ne, s kitétessék-e a közönség annak, hogy két hivatalnokot örökösen megválasszon a nélkül, hogy számukra az új statutum által megszabott kormányzati rendszerben bármiféle teendő várna, s továbbá, hogy válasszon egy sereg tisztviselőt a nélkül, hogy ezekkel szemben az új statutumban megszabott szolgálati viszony kötelezővé lenne. Ily kétes és a városra nézve káros helyzetnek van a közönség Stammer alispán jóakaratát által kitéve.

Igaz, hogy városunk képviselő testülete ezen zavarokból való menekülés érdekében megtette a kellő lépéseket, s azt hisszük, hogy ha az alispán jóakarattal nem is; de miniszteri rendelet folytán még lesz mód e zavart és veszélyt elhárítani, melyet, ha az alispán teljes jóakarattal van városunk érdeke iránt, maga a legszebben elháríthatott volna; mert — mint ezt egy ízben már megírtuk, — Makó város tisztujításánál hasonló eset forgott fenn: az új statutum még nem volt jóváhagyva; de már bent volt a vármegyénél, a tisztujítás megtartatott a régi statutum alapján; de a pályázati hirdetményben már úgy volt a pályázásra felhiva mindenki, hogy amely állások az új statutum által eltöröltettek, ezekkel

szemben ki volt mondva, hogy csak ideiglenesen töltenek be az új statutum jóváhagyásáig, amely állásoknál pedig a szolgálati viszony szabályoztatott, ki volt mondva, hogy a megválasztandó köteles magát alávetni az új statutum rendelkezéseinek. Így keresztül lehetett a választást vinni a régi statutum alapján is minden zavar nélkül. Ezt az eljárást ajánlottuk mi Csongrádvármegye alispánjának is, mint tisztát, egyeneset, s a város érdekeinek megfelelőt, s akkor meg lehetett volna tartani a törvényes határidőn belől a tisztujítást, mint ezt megtartották Makó városában, Csanádmegye alispánjának vezetésével. rendben és kifogástalanul.

De a mi Csanádmegyében mehet, az nálunk nem járja; mert ott egy oly ember ül az alispáni széken, kit nem személyes gyűlölet és alattomos indulatok, hanem a főnhatósága alá tartozó községek és városok adminisztrációjának érdeke vezérel eljárásában. Nálunk ez nem így van, s nem is lesz soha, míg Stammer Sándor áll Csongrádvármegye élén!

Stammer alispán és Szentés.

Stammer alispánt most már van módja Szentés város közönségének nemcsak külső színében, hanem teljes belső világitásában is megismerni. Ezt persze csak azoknak mondjuk, akik még mindezekig fentartották Stammer urral szemben azon véleményét, hogy elvégre is nem lehet ő teljes ellensége Szentés városának; mert hiszen itt lakik közel 40 év óta, polgára és birtokosa e városnak s így lehetetlen, hogy a rossz indulatnak még csak árnyéka is férjen lelkéhez, ha Szentés városáról van szó.

Az alább elmondandó eset adjon feleletet arra nézve, hogy a „Szentési Lap”-nak igaza volt-e, mikor örökösen fentartotta Stammer alispánnal szemben azon véleményét, hogy benne, mint alispánban, Szentés nem egy jóakaratu felettes hatóságot, hanem a hosszú éretetől eltelt ellenséget bir.

A tisztujítás, mint ezt lapunk előző számaiban már jeleztük, f. hó 22-én lesz. A miniszter elrendelte, hogy a választást meg kell ejteni a régi statutum alapján. Igen, de a régi statutumban van két állás, a csendbiztosi és mérnöksegédi, melyeket Szentés város közönsége új statutumával eltörölt, s így a város közönsége nem akarja ezen állásokat betölteni, mert nem akar 1500 frt évi fizetéssel két olyan hivatalnokot megválasztani, kiknek számára — az új statutum szerint — semmiféle szolgálat nincs fenntartva, vagyis a város nem akar a megválasztással egyidejűleg, azonnal és életfogytiglan nyugdíjazni két hivatalnokot.

Ezen ügyben a városi képviselő-testület f. hó 17-én délután rendkívüli közgyűlést tartott, melyben a polgármester előterjeszté a már lapunk múlt számában is bőven megbeszélte azon körülményt, hogy a csendbiztosi és mérnöksegédi állást a város nyilvános megkárosítása nélkül nem lehet betölteni, — továbbá, hogy a tisztujításnál fen kell tartani a megválasztandó tisztviselőkkel szemben azt, hogy kötelesek magukat szolgálati viszony tekintetében, az új

statutum rendelkezéseinek alávetni. Miért is javasolta, hogy a közgyűlés tegyen e tárgyban előterjesztést az alispánhoz, hogy ő, mint a tisztújítószék elnöke, tekintettel az új statutum rendelkezéseire, a kérdéses két állás betöltését ejtse el, a többi állásokra nézve pedig azon fentartással eszközölje a választást, hogy a megválasztottak kötelesek magukat az új statutum rendelkezéseinek alávetni.

Balogh János szólalt fel a polgármester előterjesztése után s indítványozá, hogy a polgármester által proponált előterjesztés fogadtassék el; de az idő rövidségére való tekintetből, a város ezen óhajlásának, sőt törvényes és jogos kívánságának tolmácsolására, a polgármester elnököle alatt egy küldöttség menesztessék azonnal az alispánhoz.

Sima Ferenc elfogadja Balogh János indítványát odaig, hogy az alispán, sőt az alkaptányi állás betöltésére nézve a főispán is, előterjesztéssel megkerestessék; de ahhoz, hogy Szentés város jogos és törvényes kívánságát egy küldöttség vigye az alispánhoz, semmi szín alatt nem járulhat; mert nem kívánja a város képviselő-testületét kitenni azon eshetőségnek, hogy Csongrádvármegye alispánja a küldöttségileg reprezentált kérelmet elutasíthassa. — Különben is szóló Szentés város azon akaratát, hogy a kérdéses csendbiztosi és mérnök-segédi állás be ne töltsék, dacára annak, hogy a régi statutum alapján történik a választás, törvényesnek tartja; mert a törvény rendelkezése szerint minden tisztviselő hat évről hat évre választatik, tehát a szolgálati idő letelt s az új statutum ezen állásokat eltörölte, annál fogva ezek a városnak csak nyílt megkárósításával tölthetők be. Hivatkozik szóló a Makó városában f. évi szeptember 18-án megtartott tisztújításra, hol szintén a régi statutum alapján tartatott meg a választás; de mert az új statutum a vármegyénél jóváhagyásra várt, az alispán már a pályázati hirdetményt úgy tette közé, hogy a megválasztandó tisztviselőkkel szemben előre kikötött, hogy ugy szolgálati viszony, mint fizetés tekintetében, reájuk nézve a jóváhagyásra váró új statutum rendelkezései kötelezők lesznek, s az új statutummal eltörölt állások pedig, a pályázati hirdetmény szerint, csak az új statutum jóváhagyásáig, tehát ideiglenesen tölthetők be. Szóló felolvassa az idevonatkozó pályázati hirdetményt is, melyet Makóról megküldetett magának, s kijelenti, hogy az általa előadottakból kitűnik, mely szerint ott, hol a vármegye alispánja jó indulatu fenhatóságot képez a város közönségével szemben, mint a makói tisztújítási eset is mutatja, nincs a közönség kitéve olyan helyzetnek, amilyennel szemben most Szentés városa áll, Stammer alispán minden jóakaratot nélkülöző eljárása folytán. S mivel szóló egyáltalában nem bizik abban, hogy az alispán, ki a városi képviselőválasztás határidejének kitűzésénél Szentés város képviselő-testületének kérelmét megtagadta, a jelen esetben jóakaratot tanúsítson Szentés város érdekei iránt, s azért feltétlenül ellenzi a küldöttség menesztését; mert Szentés város méltóságával összeférhetlennek tartja, hogy ott, hol a városnak törvényes joga van követelni, Stammer alispánhoz menjen kunyorálni. E helyt azon véleményben van és azt indítványozza, hogy miután Csongrádvármegye alispánjától épen nem várja, hogy a város e kellemtelen helyzetből szabaduljon, annál fogva egyenesen a belügyminiszterhez intézessék e tárgyban sürgős kérelem aziránt, hogy az új statutum rendelkezéseire való tekintettel, a tisztújítás foganatosítására nézve körvonalozott utasítás adassék az alispán részére.

Kiss Zsigmond Balogh János indítványából azt, hogy az al- és főispánhoz előterjesztés tétessék, elfogadja; de a küldöttség menesztéséhez nem járul, mert nem hiszi, hogy az alispán teljesítse Szentés város kérelmét, amennyiben határozott utasítással bir, hogy a választást a régi statutum alapján ejtse meg. Az előterjesztésben a makói esethez képest felkérendő lenne az alispán, hogy a tisztújítást olyképen foganatosítsa, hogy a megválasztandókra nézve az új statutum rendelkezései kötelezők legyenek; de, szóló szerint, az alispán aligha áll el attól, hogy a régi statutumban fenálló csendbiztosi és mérnök-segédi állást be ne töltsék. A miniszterhez szóló felterjesztést sem pártolja; mert a miniszter kiadta a választás iránt a rendeletet, s így attól nem fog eltérni.

Szeder János pártolja Balogh János indítványát. Stammer alispán — ugymond — Szentés városának polgára és birtokosa, s így nem tehető fel róla, hogy a választást a város nyílt megkárósításával akarná keresztül forcierozni. A küldöttség menesztését pártolja s csak az esetben intézne a miniszterhez felterjesztést, ha Stammer alispán a küldöttségnek tagadólág válaszolna.

Udvardy Sándor szintén azon véleményben van, hogy az idő rövidségére való tekintetből helyes lesz, ha a közgyűlés küldöttséget meneszt az alispánhoz, mert így hamarabb tisztában leszünk az alispán szándékával.

Dr. Filó Tihamér szintén elfogadja, hogy az alispánhoz küldöttség menesztessék s bővebben fejtegeti, hogy az alispán a törvény rendelkezésének ellenére járna el, ha az új statutum által eltörölt állások betöltésébe bocsátkoznék. Szerinte e tekintetben az alispán csak addig mehet el, hogy az új statutum jóváhagyásáig hivatalukban hagyja a megszüntetetteknek kimondott állásokon levő egyéneket. Feltéve azonban, hogy elzárkóznék az alispán Szentés város képviselő-testületének kérelmétől, járul Sima Ferenc azon indítványához, hogy a miniszterhez felterjesztés intézessék, s ezt a vasutügyben különben is Budapestre utazó küldöttség vigye a belügyminiszterhez. Kiss Zsigmond azon véleményét, hogy a belügyminiszter nem fogja visszavonni rendelkezését, nem oszthatja, sőt meg van róla győződve, hogy a miniszternek nincs tudomása arról, hogy Szentés városának új statutuma pár hét mulva már jóváhagyás alá kerül.

Burián városi ügyész hasonló értelemben szól; de nem pártolja a küldöttség menesztését.

Balogh János meg van arról győződve, hogy nincs Magyarországnak olyan alispánja, ki ismerve a helyzetet, a város nyílt kárósításával akarjon egy tisztújítást keresztülvinni. Ragaszkodik ahhoz, hogy küldöttség menesztessék Csongrádvármegye alispánjához, mert meg van győződve, hogy az alispán teljesíteni fogja Szentés város kívánságát, bármiként szóljon is a tisztújítás megtartása iránt kiadott belügyminiszteri rendelet; mert a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvény 68. szakasza nemcsak feljogosítja; de kötelezi is az alispánt arra, hogy oly rendeletet, mely a helyi körülményekkel ellenkezik, vagy a község, illetve város megkárósítását vonná maga után, végre ne hajtson, hanem a város érdekében ellene 24 óra alatt a főispán útján a miniszterhez felterjesztéssel éljen. (Csakhogy az ilyen felterjesztéseket szerkesztő alispánokat nem Stammer Sándornak hívják! Szerk.) s hiszi azt, hogy Csongrádvármegye alispánja, midőn azt látja, hogy a belügyminiszteri rendelet végrehajtása által Szentés város közönségének kárt okoz, akkor élni fog a törvény által biztosított felszólalási joggal, s bár nem teszi fel, hogy az alispán mereven ragaszkodjék a rendelet végrehajtásához; de ha ez mégis meggesnék, az esetre járul Sima Ferenc azon indítványához, hogy a belügyminiszterhez sürgős felterjesztés intézessék.

A közgyűlés ezek után elfogadta, hogy azonnal küldöttség menesztessék az alispánhoz, s kimondá, hogy ha ez sikerre nem vezetne, felterjesztés intézessék a miniszterhez. — A küldöttség tagjaul Sarkadi polgármester elnököle alatt Szeder János, dr. Filó Tihamér és Petrovics Soma választattak meg s megbízták, hogy a főispánhoz is menjenek el, felkérni őt, hogy amennyiben az alkaptányi állás eltöröltetett, és helyette egy rendőrtanácsosi állás szerveztetett, annál fogva ezen állásra a kinevezést ne tegye meg.

A küldöttség eljárása.

Sarkadi polgármester a közgyűlés után azonnal maga mellé vette kiküldött társait és ment Stammer alispánhoz és előterjeszté Szentés városának kérelmét. Stammer alispán, mint a küldöttség tagjaitól hallottuk, a legnagyobb dühvel fogadta a tisztelt deputatiót (Ugy látszik, hogy Sima Ferenc legjobban ismeri a tisztelt alispán urat!), mely előtt kijelenté, hogy miután a belügyminiszter rendelete szerint a régi statutum alapján kell megtartani a választást, ennél fogva ő feltétlenül ragaszkodik minden állás betöltéséhez és Szentés város kívánságát nem teljesíti.

Sarkadi polgármester hivatkozott az alispánna szemben az 1886. XXII. t. c. 68. §-ára, mely szerint az alispánnak még a ministeri rendelettel szemben is kötelessége a várost minden károsodástól megóvni, azért kérdi, az alispántól, hogy tekintettel az itt fennforgó körülmény és a törvény rendelkezésére, tett-e felvilágosító felterjesztést a belügyminiszterhez?

Stammer alispán ingerülten jelenté ki, hogy ő még szeptemberben tett felterjesztést a belügyminiszterhez, melyben bejelentette, hogy a tisztújítás azért nem volt megtartható; mert a statutum még nem készült el s így a választás keresztülvitele bonyodalmaakra vezetne; de a minister ennek dacára a a tisztújítás megtartását elrendelte, s ő ezt végre is fogja hajtani mereven; mert Szentés város kedvéért nem fogja magát semmiféle kellemtelenségnek kitenni.

Sarkadi polgármester kijelenté, hogy az alispán által a belügyminiszterhez intézett felterjesztés nincs a valóságnak megfelelő hűséggel szerkesztve; mert a választásnak a régi statutum alapján való keresztülvitele nem bonyodalmat, hanem határozott kárt okoz a városnak, s az alispánnak ezt kellett volna a belügyminiszter tudomására hozni.

Az alispán a polgármester ezen jogos vadjára válaszolni nem tudván, azon kijelentéssel fordult a küldöttséghez, hogy a statutum most sem fog jóváhagyatni a vármegye által; mert az alkaptányi állás helyett rendőrtanácsosi állás szerveztetett, pedig ilyen állás nincs se törvényben, se a világon:

Sarkadi polgármester figyelmezteté az alispánt, hogy Budapesten és több nagyobb városban is van rendőrtanácsos, s törvény szerint joga van Szentés városának saját helyi igényei szerint olyan állást szervezni, amilyen neki tetszik.

Ezzel a küldöttség majdnem köszönés nélkül, vármegyénk érdemes alispánját ott hagyta, s aztán az alkaptányi állás betöltésének kérdésében ment Zsilinszky főispánhoz, kit dr. Csató Zsigmond főjegyző és Bánfalvi Lajos társaságában talált a deputáció. — A főispán feszélyezte bár; de szívélyesen fogadta a közgyűlés küldötzeit és kijelenté, hogy kész a város óhajlását teljesíteni, s ő az alkaptányi állás betöltésébe nem fog belebocsátkozni, hanem bevárta az új statutum jóváhagyását.

Tudomására hozta a főispán a küldöttségnek azt is, hogy miután Szentés város képviselőinek többsége Aradi Kálmánt óhajítja főkapitánynya kineveztetni, annál fogva Aradi Kálmán fog általa Szentés város főkapitányává kineveztetni.

Ezután a küldöttség Csató Zsigmond és Bánfalvi Lajos társaságában hagyva, bucsut vett a főispántól, s nyomban referált a tanácssteremben nagy számban egyben ülő városatyáknak, hogy Stammer alispán ur által mily meleg fogadtatásban részesített. S azok, kik a közgyűlésen fényes dikciókban hangsúlyozták, hogy ők nem kételkednek abban, sőt biznak benne, lehetetlennek tartanak, hogy legyen az országban olyan alispán, ki egy város nyílt megkárósításával akarjon egy tisztújítást keresztül erőszakolni, azt mondák, hogy: „No, ezt még Stammer-ről sem tételeztük fel!” — Sima Ferenc pedig mosolygott ezen naivitáson.

Kossuth s a vértanuk szobra.

Arad város közönsége, az aradi vértanuk szobrának leleplezési ünnepélyére tudvalevőleg meghívta Kossuth Lajos nagy hazánkfiát is. A nagy hazafi e meghívásra a következő feljegyzés levéllel válaszolt:

Turin, október 3-án 1890.

Mélyen tisztelt uram! Polgármester ur! Vettem és lelkem mélyén megilletődve, könybe lábbadt szemekkel olvastam s újra meg újra olvastam szívreható levelét, melylyel Arad szab. kir. város közönsége nevében engem felszólítani méltóztatott, hogy legyek jelen az emlékszobor ünnepélyes leleplezésénél, melyet Arad városa a nép véres verejtékkel keresett filléreivel a szabadságharc vértanuinak emelt.

Szent emlékek intenek felém azon emlékszoborról, hogy térdeimre borulva, a magyar

Golgotha porába emeljem fel áldólag kezeimet a halhatatlan halottak szelleméhez, midőn emlékszo-brukról a lepel lehull.

Nincs ember az élők között, a kit a há-lás kegyelet ez adójának szent áhitattal be-nyújtása inkább megilletne, mint engem, aki isten és világ előtt zászlótartója valék az ügy-nek, melyért ő, a megdicsőült bajnokok, martyr-halált haltanak.

Amde Arad városának közönsége tudja és tisztelt polgármester ur e tudomásnak meghívó levelében kifejezést is adott, hogy ez reám nézve erkölcsi lehetetlenség. Nekem minden mást háttérbe szorító köteletségem az, hogy semmi áron, semmi alkalom sugal-lata miatt, csak egy pillanatra se térjek le az ösvényről, melyet megrendíthetetlen meggyő-ződésem szerint épen a hűség jelölt ki szá-momra azon üggyhöz, melynek az aradi vér-tanuk életben halálban hivei voltak s melynek a magyar nemzet kiirthatatlan aspirációi közé tartozása felől bajnoki tetteikkel, hősiés küz-delmeikkel, martyr-halálukkal isten és világ előtt tanúságot tettek. Az ő hűségüknek tartozom azzal, hogy a magam hűségét még az irántuk való kegyelet miatt se szegjem meg.

De tisztelt polgármester ur maga jelölte ki nekem s én köszönöm, hogy kijelölte a módot: megküldeni, a mit személyesen meg-vinnem nem szabad: kegyeletemnek adóját a halhatatlan halottaknak.

Őn, tisztelt polgármester ur, városa kö-zönségének nevében, megvárja tőlem, hogy én kegyeletük ünnepén szellemben közöttük leszek, hogy október 6-ának reggelén remete-lakom ablakában feléjük terjesztem áldó ke-zeimet s el fogom mondani áldásomat.

Ugy léssen, tisztelt uram, bizony mondom, ugy léssen!

A magyar haza gyászos emlékü nagy péntekének, október 6-ának reggele engem, a 88 éves aggastyánt, tehetetlen roncsát ama nagy időknek, melyekre a martyrok emlék-szobra velőkig ható ékesszólással emlékeztet, engem az a reggel térdeimre borulva fog találni remetelakom azon ablakánál, mely a magyar haza tája felé néz, a mit én, a térdre borult öreg, megindulástól remegő jobbommal ég felé emelve szent ereklyéimet, a pár sze-mernyi földet, melyet derék polgártársuk, Ba-rabás Péter ur megbecsülhetetlen ajándékából a magyar Golgothának a vértanuk földi maradványaival megszentelt talajából bírok, kinyujtom karjaimat a távol haza felé, a hála áldását re-begve a martyrok szellemeihez, köszönetet mondva önöknek, hogy hazafiai kegyelettel emeltek tiszteletükre maradvány emléket, mely nemzedékről-nemzedékre fogja hirdetni az ige religióját a magyarnak, hogy hazájának legyen hive rendületlenül és buzgó áhitattal imádkozva istenhez, hogy áldja meg az engem kitaga-dott magyar hazát atyai kegyelmének legjobb áldásával, az idők végéiglen, ne tagadja meg szent oltalmát az üggyől, melyért vétanui meghaltanak, s amint a keresztény vallás nagy-pénteke elhozza a feltámadás husvétjét, ugy a martyr-nemzet nagypéntekére is hozzon husvétot, mely bizonyosság léssen, hogy az a leányzó nem halt meg, csak aludott.

A mély érzések kifejezésére szó nem adatott. Hallgatok s imádkozom.

Fogadja a polgármester ur mély tiszte-letem adóját.

Kossuth Lajos.

— **A Csongrádon megjelenő „Csongrád” című lap, elvi differenciák miatt, egyidőre megszűnt, s a lapfentartó bizottság a „Csongrád” előfizetőit a „Szentesi Lap”-pal fogja kárpótolni ebben az évny-gyedben és egyszersmind az ideig, míg a „Csongrád”-ot fenntartott lapbizottság a „Csongrád” sorsa felett véglegesen nem dönt, Csongrád város közkérdéseire nézve a „Csongrád” által képviselt irány érdekében írott cikkek a „Szentesi Lap”-ban fognak megjelenni.**
— **„A „Szentesi Lap” ezzel organuma lesz Csongrád**

város azon irányzatának, mely az ott uralkodó párttal szemben a „Csongrád”-ot fenntartotta, s így lapunk a Csongrádról nyert nagy számú előfizető érdekeire való tekintetből, állandó nyílt tere lesz a csongrádi közkérdések tárgyalásának.

Helyi és megyei hírek.

— **Eszküvő.** Papp Lajos, a szentesi reform. tanítói kar egyik kiváló s jeles képzettségű tagja, f. hó 20-án d. u. 5 órakor vezeti oltárhoz a bőnyi (Győr-megye) ref. templomban László Lenke kisasszonyt, László Antal ottani ref. tanító kedves és szép leányát. A boldog vőlegény és nászkísérete a ma reggeli vonattal utazott el Bonybe. Örökké tartó boldog házasság életet kívánunk az új párnak!

— **Ujabb fegyelmi vizsgálat.** Szentes városának ma-holnap nem lesz egy tisztviselője sem, kit Stammer alispán boszúja s a vármegye kormányzatának együgyűsége fegyelmi vizsgálatba ne vonna. Ujabbban Zsilinszky főispán dr. Filó Tihamér, városunk főjegyzője ellen rendelt el fegyelmi vizsgálatot, Stammer alispán által dr. Filó Tihamér ellen emelt azon vád folytán, hogy — mint az alispán feljelen-tésében mondja, — városunk főjegyzője f. hó 2-án az ő ablaka alatt a „Fatinica” című operette-indulót huzatta s ennek, mint az alispán mondja, ismeretes trágár szövegét mormolta. Az alispán szerint ez által közbotrány követte el, s ezt a főispán is magáévá tévén, városunk főjegyzője ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el. Tehát van városunk egyik főtisztviselője ellen ismét egy fegyelmi vizsgálat, s ezt elrendeli Zsilinszky főispán; s ez az, ami előttünk e fegyelmi vizsgálatnál Csongrádmegyével szemben különösebb erkölcsi jelentőséget kölcsönöz. Tehát Zsilinszky fő-ispán is bele van most már személyesen is jukkolva a szentesi tisztikar elleni gyűlöletbe. Mi a megyei tisztújítás óta tisztában voltunk azzal, hogy a fő-ispán csak egy gyámoltalan eszköz a vármegye kor-mányzatát vezető Stammer-féle szövetkezet kezébe s így vele szemben réges-régen letettünk arról, hogy tőle önálló s a főispáni méltóságot minden irányban fedező eljárást kívánunk. Azt azonban még sem hittük s nem tételeztük fel, hogy Csongrádvármegye főispánja oda engedje magát sodortatni, hogy Stam-mer alispán idétlen, kicsinyes, sőt nevetséges ér-zékenykedésének egy ily, igazán közbotrányt képező fegyelmi vizsgálatot siessen elégtételt keresni. Hogy Stammer ur ablaka alatt valaki a „Fatinicát” elhu-zatta, e felett csak egy, saját telkiismeretének mar-dosása miatt nyugodni nem tudó ember kereshet magának a főkapitánynál, s nem a főispánnál csend-háborítás címén elégtételt, ha ugyan van olyan fő-kapitány, ki csendháborítást lát abban, hogy egy köztetszészű operette dallamát valaki elmuzsikáltatja. No, de hát Zsilinszky urat belovagolták az ő társalgó társai azon tudományba, hogy miképen teheti magát Szentesen teljesen neveltségessé. — S ha már a tisztelt főispán ur a „Fatinica-induló” felett fegyelmi vizsgálatra indul városunk főjegyzője ellen, szeretnénk tudni, ha vajon elrendelte-e már a fegyelmi vizsgálatot a *kisteleki jegyző* ellen, mivel szemben Kéry János a súlyos visszaélések egész so-rozatát vitte a tisztelt főispán ur elé vád képen? — Elrendelte-e a fegyelmi vizsgálatot *Tury István* megyei közigazgatási gyakornok ellen, ki Csongrádon f. hó 5-én a „Csongrád” szerkesztőjét az utcán bottal támadta meg, s miután Csongrádi és társai által elverettet, Csongrádi ellen aznap nyílt helyeken, kö-zönség szemeláttára két izben intézett botos táma-dást? — Avagy a vármegye környezetéhez tartozó tisztelt emberek verekedhetnek, gazdálkodhatnak és garázdálkodhatnak tetszés szerint; mert azok a fő-és alispán ur környezetét képezik? — Mi azt hisz-szük, hogy Zsilinszky főispán ezen fegyelmi vizgá-latával ép olyan bakot lött, mint annak idején ki-nevezéseivel. — A fegyelmi vizsgálat elrendelése ellen egyébként Filó Tihamér felebbzéssel élt.

— **Nagy burkolat-építés.** A körös-tisza-marosi armentesítő társulat központi választmánya f. hó 18-án tartott ülésében elhatározta a kunszent-márton-mindszenti gátszakaszon 8250 folyómeter burkolat kiépítését. Ezen burkolattal a Tüzkövestől egész a szivágyi-örházig terjedő gátvonal exponált részei és az ugynevezett akolszegi vonal lesznek kiépítve. Az építkezés, melyhez 3.000.000 tégla szük-séges, 160.000 frtba kerül.

— **Szentes-vásárhelyi vasút** építése ügyében f. hó 20-án Budapesten a közlekedési minis-teriumban engedélyezési tárgyalás lesz. Ezen tárgya-láson Csongrádvármegye érdekeit Zsilinszky főispán, Balogh János, Kiss Zsigmond, Kmetykó József (H.-M.-Vásárhely), Vimmer Károly és Fleischmann József képviselik, s amennyiben a tárgyaláson a Szent-es és tenyő-kunszentmártoni vasúttal leendő egye-sülés kérdése is elő fog fordulni, annál fogva Szentes városa érdekeit Sarkadi polgármester, Burián Lajos ügyész és Sima Ferenc városi képviselő fogják képviselni, kik a mai napon Budapestre fel is utaztak.

— **Uj szakasz-mérnök a társulatnál.** A békés-bábockai gátszakaszon. Békés állomással, egy új szakasz-mérnöki állás szerveztetett, s erre társulatunk központi választmánya folyó hó 18-án Zolnay Bélát, a hosszu-foki társulat szakasz-mérnő-két választotta meg egyhangulag.

— **Illetéktelen temetés.** Szokatlan eset-ről, egy illetéktelen temetkezési aktusról hallottunk beszélni a tegnapi nap folyamán városunkban. Az eset állítólag a következő: N. N. rom. kath. vallásu apától N. N. ev. ref. vallásu anyának törvényes ágy-ból még az 1886. évben egy leánygyermekök szüle-tett, s bár a törvény értelmében a keresztelésnek a reform. templomban kellett volna végbemenni, mégis a r. kath. anyától született leány a rom. kath. templom-ban részesült a kereszttség szentségében, a plebá-nia-hivatal azonban ezen illetéktelen elkeresztelés-ről nem értesítette a reform. lelkesi hivatalt, s csakis ezen utóbbi hivatalnak többszöri sürgető felszólítására tette át az elkeresztelt gyermek keresz-telési anyakönyvét. Eddig a dolog rendben volt. Amde azon szomorú eset érte a szülőket, hogy teg-napelőtt elvesztették gyermeküket. A szülők, azon hitben, hogy kis halottjuk még mindig r. kath. val-lásu, bejelentették a halálesetét a keresztelő, tehát a r. kath. plebánián, s a plebános, dacára, hogy az elkeresztelés óta csaknem négy év telt el, s dacára hogy az elkeresztelt leány keresztelési anyakönyvét még 1886. dec. havában áttette a reform. egyház lelkesi hivatalához, f. hó 18-án a kis leányt a r. kath. egyház szertartásai szerint, minden ellentmondás nélkül eltemettette. — Mint halljuk, ezen illeték-telen temetkezés megtorlása iránt a ref. lelkesi hivatal a ke lő lépéseket megtette.

— **200 frtos jutalomdíj.** A f. évben városunk külhatárában történt sűrű tüzesetek által gazdaközönségünk érzékeny és tetemes károkat szen-vedett vagyonában. Kétségtelen, hogy ezen tüzesetek rosszakaratu, lelketlen egyén, vagy egyének által idéztettek elő, — ugyanezért gazdaközönség a maga részéről 100 frtot, a képviselő-testület szintén 100 frt jutalomdíjat tűzött ki, illetve ajánl fel azon egyén részére, aki erélyes nyomozódás folytán a gyujto-gatót, vagy gyujtogatokat kézre keríti, vagy nyomára vezet a város gazdaközönségét. Csak helyeselni tud-juk ez intézkedést; mert így reményünk lehet arra nézve, hogy a gaz gyujtogató kézre fog kerülni.

— **Tanítók választása.** Sok halogatás után, — írja csongrádi levelezőnk, — végre össze-ült az iskolaszék f. hó 13-án, hogy a mar rég hirde-tett két tanyai és tornatanítói állásra a folyamodók közül válasszon. A két tanyai tanítónak: Blázsik Mihály és Blázsik Lajos, városunk szülöttéi, mint a legjobb oklevéllel bírók lettek megválasztva. A torna-tanítói állásra Dezső Lajos kecskeméti tornatanító, ki a folyamodók közül egyedül van képesítve a pol-gári isk. nyelvészeti szakra — lett megválasztva.

— **Ujabb kamatláb felemelés.** Az osz-trák-magyar bank főtanácsa a bank kamatlábát f. hó 17-étől ismét feljebb emelte 1/2%-kal. E szerint a bank váltó-kamata 5 1/2%, kézi zálog-kamata 6 1/2% lett.

— **Kérelem.** Egy irni, olvasni tudó, szegény-sorsu takácsmester valamely irodaszolgai állást ke-res. Esetleg asztali szolgáló állást is elfogad. Szíves ajánlatokat II. t. 113. sz. a. kér.

— **Halottak napjára.** Mint lapunk mai számának hirdetési rovatában olvasható, Nyiri Ger-zon disztemetkezési intézetét halottak napjára a leg-szebb, élővirágokhoz hű mintájú sirkoszorúkkal látta el. Felhívjuk rá a közönség figyelmét.

Szentesi piaci árak.

Szentes, 1890. október 18.

A buzaüzlet a hét elején lanya volt, a mai hetivásáron azonban egy kissé szilárdabb lett, — árpa és kukorica szinte jó keresletnek örvend.

Következő árakat jegyezhetjük:
Búza: 79—80 kilós mmja 7 frt, 77—78 kilós 6 frt 80—90 kr.

Árpa: köble 4 frt 80 kr, mmja 6 frt.

Kukorica: köble 4 frt 60—80 kr.

Zab: köble 3 frt 60 kr.

Heremag: mmja 36—40 frt.

Szalonna: mmja 56 frt.

Hízott sertés: tiszta vágásra 45—46 kr.

Elhaltak névsora.

Szentesen, 1890. évi október hó 12-től október hó 18-ig.

Pláger Irma, 3 hónapos, ránggörcs. — Szabó Mária, 30 éves, gégehűdés. — Bugyi Mihály, 32 éves, véletlenül kutba fult. — Dunás-Varga János, 74 éves, tüdőlob. — Halász-Szabó László, 3 hónapos, bélhurut. — Polgár Sándor, 35 éves, tüdővész. — Burkus Imre, 7 hónapos, gyomor-bélhurut. — Tóth István, 24 éves, tüdővész. — Burkus János, 13 éves, bélhurut. — Sipos Imre, 52 éves, tüdővész. — Kardos János, 25 éves, tüdővész. — Zeke István, 66 éves, vízkór. — Piti Emma, 33 éves, veselob. — Soós Imre, 66 éves, hagymáz. — Hajdu Mária, 65 éves, tüdővész.

